

Standpunkt, kan der jo ikke være Tvivl om, at det baade for Principaler og Medhjælpere er et stort Fremskridt, idet der for saa godt som dem alle opnaas en fuld Helligdag. Imidlertid er der jo ogsaa andre Hensyn, der maa tages i Betragtning. Foruden de aandelige Hensyn er der de materielle; Livet kræver jo noget til sit Ophold, og man kan derfor ikke indskrænke sig til at se Sagen fra de handlendes Side. For det store Publikum, hvoraf mange ere henviste til at leve fra Haanden og i Munden, og hvis Lejligheder ere saa indskrænkede, at de ikke kunne opbevare let fordærvelige Varer fra Lørdag til Søndag, er det en stor Gæne, at de ikke kunne faa disse Søndag Morgen. Ogsaa andre Hensyn komme her i Betragtning for Smaafolks Vedkommende. Her i København, hvor jeg kender noget til det, er det jo ofte saa, at baade Mand og Hustru gaa paa Arbejde om Hverdagen, og naar de saa komme hjem Lørdag Aften, er der fuldt op at gøre for Konen i Huset, saa at hun ikke kan gøre sine Indkøb Lørdag Aften og i alt Fald ikke tilberede Maden Lørdag Aften til om Søndagen. For saadanne Folk er det af stor Betydning at kunne faa deres Forsyning om Søndagen. Men man kan gaa videre og se Sagen fra Producenternes Standpunkt. Der er saaledes en stor Mængde Producenter af Havesager, der forsyne de store Byer, særlig København, med Bærfrugt, navnlig Jordbær. Det er en Frugt, der ikke taaler Opbevaring i længere Tid, Jordbær kunne ikke sælges om Lørdagen og være appetitlige at nyde om Søndagen. Og en Masse Mennesker, smaa Havebrugere, Gartnere og mindre Jordbrugere i Københavns Omegn have en endog meget betydelig Indtægt af at sælge Jordbær om Søndagen, det er deres bedste Forretningsdag, Jordbær og den Slags frisk Frugt er, som bekendt, Helligdagsmad for mange. Jeg kunde derfor ønske, at der skete en Undtagelse desangaaende i Loven. — Noget lignende kan vel anføres for Fisk. Der er mange Fiskere omkring ved København, baade ved Øresund og i Kalveboderne, der for en stor Del fange Natten mellem Lørdag og Søndag de Fisk, som de afsætte Søndag Morgen i frisk Tilstand. Indtægten af denne Fangst ville de gaa glip af, hvis den ikke afsættes Søndag Morgen. Fisk hører i det hele taget til de Varer, der ikke kunne holde sig. — Jeg kan saaledes ikke se, at Forslaget gør Skel til alle Sider. Hvor gerne jeg derfor end ønsker, at Helligdage maa blive fri

i saa vidt Omfang som mulig, maa jeg dog ønske, at der sker nogle Indskrænkninger fra Lovforslaget almindelige Forbud mod Salg, navnlig for de tre Artikler, fersk Kød, Fisk og Bærfrugter, synes det mig ganske nødvendigt, at der sker Undtagelser. Og ser man paa, hvor meget en saadan Handelstilladelse vil lægge Beslag paa de handlendes Tid, maa man jo huske paa, at det allerstørste Antal af de handlende ikke handle med den Slags Varer. Urtekræmmere og Detailhandlere, der kun have en Smule Handel med Kød, skulde naturligvis ikke holde aabent, men for Specialforretningerne, de Forretninger, der ere baserede paa de nævnte Varer, mener jeg, at det ville være heldigst, lige saa vel som for deres Kunder, at de kunne sælge disse Varer. Man henviser nok til, at Varerne kunne bestilles Dagen før og saa omsendes om Søndagen, men det er jo ikke tilladt ved Lovforslaget. Der tales i den paagældende Paragraf kun om Mælk og Brød, og desuden kunde det jo heller ikke forslaa. Naar en Mand kommer ind fra Landet f. Eks. med 500 Pd. Jordbær, kan han ikke køre rundt til Kunderne og faa dem udleverede paa det Par Timers Tid. Det forekommer mig derfor, at der i Loven maa gives Tilladelse til, at disse Varer kunne forhandles omtrent i samme Omfang som nu i Butikker og paa Torvet.

Stilling: Det foreliggende Forslag er jo et Led i den Kæde af Lovforslag i human Retning, der ere komne frem for at tilsikre mere Frihed og bedre Livsvilkaar i det hele, og som saadant maa det hilses med Glæde. Jeg tror ogsaa, at i det hele og store kan man sige, at det vil blive modtaget med stor Velvillie af de mange Mennesker, der derved faa sikret en ugentlig Fridag. Men, som den ærede Indleder (Tolderlund) bemærkede, der er dog et Forhold i dette Lovforslag, som absolut bør ændres, og i Modsætning til de Herrer, der mene, at vi skulle gaa saa let hen over det som muligt og søge at ændre saa lidt som muligt deri, vil jeg anse det for urigtigt, om Landstinget, fordi et Lovforslag, der berører saa mange Menneskers Interesse, kommer sent herop, skulde gaa let hen derover og ikke i Tide sige til, hvad der er at bemærke, og som man siger, siden tie stille. Jeg kunde paa et enkelt Punkt ønske en Udvidelse af Friheden. I det oprindelige Forslag var der tilsikret Kontor- og Lagermedhjælpere en Frihed i Lighed med Butikspersonalet.